

HLEDÁME MISIONÁŘE

Srdečně vás všechny zdravíme z centra Papežského misijního díla.

Chystáme se zmapovat situaci našich misionářů působících v zahraničí, a proto se na vás obracíme s prosbou o pomoc. Znáte-li nějakého českého nebo slovenského misionáře, prosíme, abyste se nám ozvali na níže uvedenou adresu. Potřebujeme vědět jeho jméno, ve které misijní stanici a ve které zemi působí, jak dlouho, zda tato misijní stanice potřebuje pomocníky nebo zda by uvítala i jinou formu pomoci.

Rádi vám zašleme dotazník. Kontakt na nás:

Národní centrum Papežského misijního díla

P. Jiří Šlégr

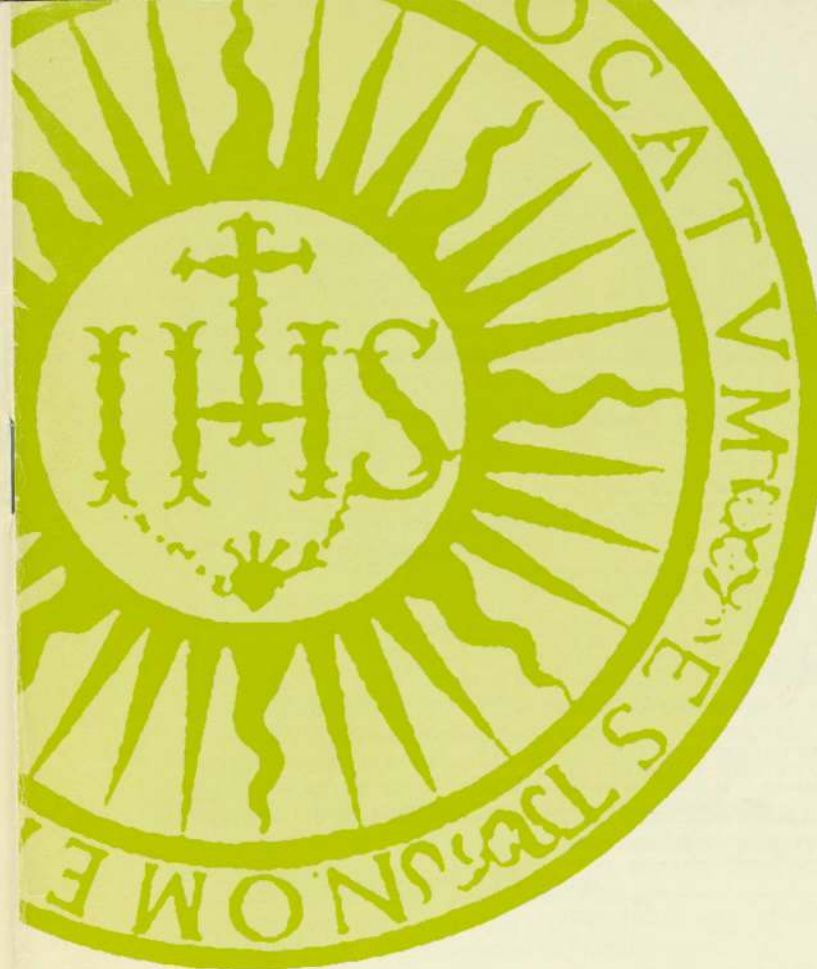
nám. Míru 287, 543 01 Vrchlabí

tel.fax: 0438 / 42 11 08

e-mail: misie@vrchlab.cz

Bulletin JEZUITÉ, Ječná 2, 120 00 Praha 2, tel.: (02) 24919104, fax: (02) 96216440
Bankovní účet: KB Praha 5, 125 07 VAKUS Praha 5, č. ú. 8942-051/0100
Vydavatel: Provincialát České provincie Tovaryšstva Ježíšova

Registrováno MK ČR pod č. MK ČR 6066, MIČ 46 674. Tisk: TOBOLA
Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha,
č. j. 1234/92, ze dne 22. 10. 1992. Placeno převodem.
NEPRODEJNÉ

5 1999
ROČNÍK VIII

JEZUITÉ

Banánové škatule – 10 • Byli jsme v Bosně – 11 • Jsem optimista – 19

úvodní slovo - úvodní slovo - úvodní

Ludvík Armbruster, SJ 1

spiritualita - spiritualita - spiritualit

Chudoba v Tovaryšstvu 2

Když se jezuité modlí 4

z naší provincie - z naší provincie - z

Padesát let české jezuitské misie v Londýně 7

Zeptali jsme se Pavla Hrudu, SJ 10

Banánové škatule, hejbejte se! 10

Byli jsme v Bosně 11

jezuité ve světě - jezuité ve světě - je

Quo universalius eo divinius 12

Nepromluvíš ... 15

z historie - z historie - z historie - z h

Vzpomínka na Ignáce Raaba 16

rozhovor - rozhovor - rozhovor - rozh

Co se týče budoucnosti, jsem optimista 19

Richard Čemus nebyl zatčen! 22

studie - studie - studie - studie - stud

Akomodace předchůdce *aggiornamenta*? 25

dopisy - ohlasy - glosy - poznámky -

Vzpomínky a ohlasy čtenářů 28

apoštolát modlitby - apoštolát modlit

Září 29

Říjen 30

zprávy - zprávy - zprávy - zprávy - z

Adresa redakce:

Bulletin JEZUITÉ, Ječná 2, 120 00 Praha 2, tel.: (02) 24919104, fax: (02) 96216440,

e-mail: sjpraha@mbox.vol.cz (do rubriky *Předmět* uveďte slovo *Redakce*)

Redakční rada: P. Ludvík Armbruster, F. Václav Dlapka, P. Antonín Holas, P. Tomáš Pavlů (koordinátor)

Odpovědný redaktor: P. Tomáš Pavlů (-top-)

Návrh grafické úpravy: Tomáš Ježek & Refugium

Korektury: Ing. Mario Scholz

Objednávky, příspěvky a veškerou korespondenci posílejte na adresu redakce.

Uzávěrka tohoto čísla: 7. 9. 1999.

V rubrice "Vzpomínky a ohlasy čtenářů" najdete v tomto čísle zmínku o autorovi knížky "Nonni", o tom, jak on před více než šedesáti lety navštívil Velehrad a pak i Japonsko. Pro mne byly ony řádky nečekaně milým pohlažením. "Nonni" byla totiž první knížka, kterou jsem jako středoškolák dostal za duchovní četbu. Na Velehradě jsem konal své první tří denní exercicie a později jsem tam strávil dva roky v noviciátě. A Japonsko se stalo mým druhým domovem.

ÚVODNÍ SLOVO

P. Jón Svensson byl také v Japonsku pro ty spolubratry, kteří se na jeho návštěvu ještě pamatovali, legendární postavou. Traduje se, jak byl tento islandský jezuita jednoho dne pozván, aby se na břehu řeky Tamagawa přišel podívat na měsíc v úplňku. Dívat se na první podzimní úplňk (šůčú no mangecu), to je v Japonsku odedávna rodinná záležitost. A tak se jednoho zářijového dne sešla malá společnost na zahradě u řeky. Příjemný vánek přicházející od moře rozehnal parno dne, pozvolna se setmělo a již visel na obloze měsíc jako veliký žlutý lampión. Rozhovor utichl a všichni přítomní začali vychutnávat pocit sjednocení s přírodou, Bohem i lid-mi. Všichni, až na otce Svenssona. Jeho mužný hlas pojednou ukončil večerní idylu, když se náhle zeptal: "What are we supposed to do now?" (Co máme vlastně teď dělat?). Typický Evropan, pomyslili si přítomní Japonci, pořád musí něco dělat.

Proč o tom píší? Kdybych byl otázan, jakým dojmem na mne nyní po návratu do vlasti působí naše společnost, tak bych asi musel odpovědět, že mi u našich lidí chybí radost z kontemplativního spočinutí v Boží přírodě. Pro nás Evropany se příroda proměnila v předmět plánování. Kdo z nás se ještě dovede radovat z pohledu na to, co je kolem nás bez našeho přičinění tím, čím je? I v duchovním životě se rádi tumlujeme a při modlitbě se snažíme stále něco dělat. Buďme spravedliví: Asiáté se museli od nás Evropanů učit technicky ovládat životní prostředí, aby se pokud možná na každého něco dostalo; naučme se zase my od Asiátů onomu kontemplativnímu spočinutí v Boží náručí. To, na čem v životě nejvíc záleží, se stejně nedá udělat: přátelství, lásku, či spokojenost můžeme jen přijmout jako dar. První podzimní úplňk se u nás neslaví. Zato náš letos zaměstnávalo zatmění slunce. Tehdy na nebi nevisel onen žlutý lampión, nýbrž černý kotouč měsíce se zvolna přesouval přes polední slunce, sešefilo se a ptáci přestali zpívat. Ruku na srdce. Koho z nás to pohnulo k tomu, aby o tom napsal báseň? A přece bývalo dříve více poezie v naší vlasti.

Ludvík Armbruster

Čteme z 34. Generální kongregace

Následující úryvky z dokumentů
jsou z kapitoly Chudoba.

Nejde tu o okrajový problém. Dobře víme, co znamená chudoba pro svatého Ignáce: "obrana řeholního života", jehož nedostatek "oslabuje, strávuje a ničí" náš život. Pod vlivem Ducha Ježíšova se Ignác a jeho první společníci cítili být povoláni "kázat v chudobě". Pravost naší chudoby je prubířským kamenem našeho jezuitského bytí v následování "chudého a pokorného" Krista, jak jsme se to naučili v duchovních cvičeních.

Odstavec 276

Styl našeho života, osobního i komunitního, musí být prostý, pohostinný a otevřený. Někteří jezuité i některé komunity jistě žijí životem příkladně přísným. Musíme však připustit, že občas se styl našeho života liší od stylu života skromných rodin na místě, kde se nacházíme. Upřímně se musíme ptát sami sebe, jestli v jistých oblastech (cestování, osobní automobily, soukromé televize, stravování se v luxusních restauracích, dovolená, počet zaměstnanců domu, atd.) žijeme opravdu podle požadavků naší chudoby a jestli si na náš život opravdu vyděláme prací svých

rukou. Společný život, založený na sdílení chudoby, je zdrojem radosti a společné sdílení dober posiluje zase jednotu srdcí. Svědectví prostého a střízlivého života může dokonce probudit v některém z našich hostů přání stát se také Ježíšovým společníkem.

Odstavec 281

Ekonomická otevřenost a závislost na komunitě je co se týče příjmů a výdajů na živobytí v bratrské chudobě nepostradatelná. Přijímáme od komunity to, co potřebujeme, a dáváme jí všechno, co dostáváme skrze odměnu za naši práci, stipendium, almužnu, dar nebo jiným způsobem. Tato touha sdílet se s bratry a nic si nenechat, musí se stát charakteristickým postojem jezuitů, který chce následovat Krista. Od doby, kdy může používání takových moderních vymožeností jako jsou kreditní karty či osobní bankovní konta přimět někoho k tomu, aby žil co se týče financí na okraji komunity, by všichni měli být, pokud jde o používání peněz, k představenému upřímní. Zvláště ti, kdo pracují v oblastech kvalifikované a dobře

placené práce, musejí být obzvláště bdělí. I když přijímání takového místa musí být rozlišováno spolu s představeným a příjmy za ně nesmí být nikdy rozhodujícím činitelem, jsou vystaveni pokušení k pohodlnějšímu životu. K průhlednosti a odříkání života nepřispěje přivlastnění si ekonomických nebo materiálních prostředků nabytých vlastní apoštolskou prací do osobního užití.

Odstavec 282

Pro sv. Ignáce byla materiální chudoba jezuitů milostí; požadoval, aby "byla milována jako matka", nazýval ji "ozdobou" a "Bohem vyvolenou". Milost vždy přináší radost a pokoj, a tak si musíme chudoby vážit a při-

jímat ji jako milost. Bohužel tomu tak není u mnohých z nás. Žijeme ji jen útržkovitě a často jako něco vnuceného. Rozhodněme se "velkodušně a svobodně", odstraňme své obavy a přiblížme se tomu, kdo "činí nové všechny věci." Poprosme jej, každý sám i společně jako komunita, o milost chudoby a o moudrost, abychom tuto chudobu žili jako dar. Obnovená chudoba současně působí jako evangelní obnova hodnoty života Tovaryšstva. Žít chudobu jako milost v tomto egoistickém světě, který postrádá odpovědnost za druhé, nás radostně přidruží k Synu a k těm, mezi nimiž Syn chce být, k chudým a zanedbaným této země.

Odstavec 291

Bohatství, při vší příjemnosti, nás může svazovat...

Když se jezuité modlí**aneb modlitba zaměstnaného člověka**

E. Edward Kinerk, SJ

Pokračování z minulého čísla

III. Důsledky pro jezuitskou modlitbu

Ignác nenapsal žádné souhrnné pojednání o modlitbě. Odpovídal na otázky a některé sporné body a z toho můžeme odvodit jeho chápání, jak apoštolský život ovlivňuje modlitbu. V této části se chci zvláště zaměřit na dvě oblasti, kde musíme interpretovat naši zkušenost ignaciánské perspektivy: usebrání a volbu.

A. Apoštolské usebrání

Existuje ohromné množství literatury, která popisuje, jak nalézt vnitřní samotu. Od počátků řeholního života v Egyptě a sýrských pouštích až k Tomáši Mertonovi, který žil v našem století, duchovní autority hovoří o nutnosti uklidnění vášní a usebrání se. Jen tak je možné nalézt Boha. Jestliže modlitba bez použití představivosti, modlitba apofatických mystiků nebo psychologické hledání Augustinovy samoty byly hodnotami, které měly být nalezeny za každou cenu, potom bližní a svět byli rušivými elementy - i když někdy nutnými a Bohem chtěnými. Dokonce i Tomáš Kempenský, jehož *Následování Krista* silně ovlivnilo Ignáce, měl velké předsudky k nebezpečím světa ve srovnání s ctnostmi samoty a ústraní.

Velké množství křesťanské literatury o modlitbě pochází z monastické tradice, která výrazně ovlivnila pojetí modlitby, dokonce i mezi apoštolskými řády. Kláštery nám daly velké osobnosti modlitby a je dobré, že čerpáme z jejich zkušeností. Sv. Terezie z Avily, sv. Jan od Kříže a autor *Oblaku nevěděni* popisují svoji modlitbu a z jejich popisu mohou všichni čerpat. Avšak jako "profesionálové modlitby" mají odlišné podmínky než jsou naše, a když chceme napodobovat jejich zkušenost, děláme si problémy a neocenujeme plně vlastní duchovní cestu.

Ignác byl hluboce přesvědčen, že naše zaměření jako řeholníků je odlišné. Odmítl snahu o znásobování modlitby - protože to dělali ostatní řeholníci - a obvykle oponoval tomuto požadavku odkazem na důležitost umrtvování nebo apoštolátu. Neřekl, že naši muži nepotřebují modlitbu, ani že naše metody modlitby se liší, ale poznal, že jezuité a ostatní řeholníci pracující v apoštolátu se modlí za velmi odlišných podmínek než v jakých žijí jejich klášterní současníci.

Rytmus a atmosféra kláštera napodobují tzv. andělský život: mniši

či řeholnice žijí společně, aby chválili Boha. Monastický život usiluje o předjímání Božího království. Monastický život vytváří oázu, kde se mniši a řeholnice oddělují od světa, aby Boží dílo pokračovalo. Jean Leclercq, odborník na monastický život, píše, že kultura klášterů je "kontemplativní". Muži a ženy, kteří žijí v těchto kláštorech, jsou lidé "zabývající se nebeskými záležitostmi" a "tyto záležitosti jsou objektem jejich meditace ve dne v noci". V monastickém životě se vše točí okolo tohoto kontemplativního cíle, dokonce i když se klášter nemodlí, vše se připravuje k modlitbě.

Kontemplativní cíl klášterního života a neustálá příprava k modlitbě, která utváří každou činnost, nám ukazuje, jaký je hlavní rozdíl mezi apoštolskou a klášterní (monastickou) spiritualitou. Mnich musí žít takovým způsobem, aby zachoval svůj vnitřní pokoj, podmínku kontempace. Jezuita nejenom, že nemůže žít tímto způsobem, ale ani nesmí. Tak důležitá předběžná příprava k modlitbě má u kontemplativních řádů zcela jiný význam než u nás.

Jana de Chantal, důvěrnice Františka Saleského a bezmála současnice Ignáce, napsala: "*Vzdálená příprava se neskládá z ničeho jiného než z následujícího: klidné svědomí, kontrola našich smyslů, uvědomování si Boha, důvěrný rozhovor s Božskou velebností v duši a především osvobození duše od všech nezvládnutých náklonností a vášní. Sku-*

tečností je, že musíme odmítnout všechno, co zatěžuje naši mysl nebo svědomí a co nám může bránit udržet se v duchu usebrání a vnitřní svobody."

Na první pohled na tomto popisu nenajdeme nic, s čím bychom nemohli souhlasit. Sám Ignác žádal na nás takové dispozice. Avšak konečný důsledek této pasáže a myšlenkového konceptu je, že bychom měli žít tak, abychom se uchránili čehokoli, co by mohlo narušit naši vnitřní usebranost.

Takový důraz jsme viděli v naší vlastní tradici. V Duchovních cvičeních Ignác žádá po exercitantovi, aby se vzdálil od běžných záležitostí a tak se dal velkorýse k dispozici Bohu. V poznámkách nám říká, že během našeho dne bychom měli vytvořit prostředí, které nás bude více disponovat k přijetí milostí, které hledáme (DC č. 74, 78, 79, 80 a 81). Avšak, jak už bylo zmíněno výše, obvyčejně se nedomlíváme ani nežijeme jako když máme měsíční exercicie. Nemůžeme toužit po spáse duší, angažovat se pro víru a spravedlnost a současně zabránit všemu, co by narušilo naši vnitřní usebranost, která je nutná pro snadnou modlitbu.

Jaké jsou důsledky pro zaneprázdněné jezuitu, kteří se snaží nalézt Pána ve své práci a kteří chtějí "znovu slyšet volání Krista umírajícího a zmrtnýchvstalého v obavách a nadějích mužů a žen." Více než cokoli jiného musíme porozumět

"usebrání" jiným způsobem. Nejsme mniši, ačkoli pravidelnost a ticho našich noviciátních dnů vytvořilo v tomto ohledu falešně očekávání. Jsme velmi zaměstnaní lidé, kteří nemohou očekávat, že rychle opustí hektický život "tržiště" a vstoupí do atmosféry hlubokého vnitřního ticha a samoty. Bereme náš svět do naší modlitby, tak jak bychom měli, a výsledkem je modlitba často naplněná rozptýlením, nebo když jsme skutečně unavení, tupostí, která způsobuje, že přemítáme o tom, jestli jsme se vůbec modlili.

Neklamme sami sebe: Co je vlastně ono spojení s Bohem, tak

důležité nejen pro řeholníky, ale i pro každého křesťana? Existuje usebranost (usebraností míním zkušenost být současně ve spojení s sebou a Bohem) dosažitelná pouze skrze ticho a samotu, které se však zaměstnanému apoštolovi (i zaměstnanému křesťanovi) vyhýbají. Ale je zde ještě jiný druh usebrání, které nespočívá v pouhém eliminování všeho "hluku" světa, ale v jeho rozlišení před Bohem a v poznání toho, co je důležité. A právě toto má být centrem apoštolské modlitby.

Pokračování příště
Překlad -top-

Je zde ještě jiný druh usebrání, které nespočívá v pouhém eliminování všeho „hluku“ světa, ale v jeho rozlišení před Bohem a v poznání toho, co je důležité.

Padesát let české jezuitské misie v Londýně

Z NAŠÍ PROVINCE

Londýn není součástí české provincie, nicméně zde působí čeští jezuité. Letos slaví misie

našich jezuitů mezi českými krajany ve Velké Británii padesát let. Letný pohled do její historie napovídá, že je co slavit.

Brzy po skončení druhé světové války odcestovala do Anglie velká skupina jezuitských scholastiků z české provincie. Na britské ostrovy byli vysláni, aby tam dokončili svá teologická studia. Mezi nimi byl také tehdy pětadvacetiletý jezuitský scholastik Jan Lang. Po dvou, třech letech intenzivního studia a vysvěcení na kněze se většina jeho spolubratří vrátila z Velké Británie do vlasti. On po svém vysvěcení v roce 1947 zůstal na pokyn provinciála ještě další rok. Únorový komunistický převrat ve vlasti a první vlna uprchlíků z Československa však udělala jeho záměrům čáru přes rozpočet. Na nálehavou žádost zůstal v Anglii a začal pro ně organizovat pomoc.

Záchytný bod

Na přelomu jara a léta 1949 se tedy rozběhly z jeho iniciativy v Londýně pravidelné české bohoslužby. Brzy však začal organizovat i pomoc další: vešel v kontakt s dalšími krajany a spolu s nimi založil českou školu

pro jejich děti, pravidelné letní tábory a rozvinul mnohé další aktivity. "Otec Lang se stal přirozeným pilířem české emigrace v Londýně. Pomáhal všem bez rozdílu, každý v něm viděl nejen kněze, ale i přítele, který dokázal dobře poradit a povzbudit," vyprávějí jedni z prvních členů nové krajanské komunity v Londýně, manželé Kučovi. "Přijeli jsme do Anglie v roce 1952, po třech letech lágru v Německu, a kolem něho jsme najednou našli druhý domov," dodávají.

Výrazným mezníkem v životě početné krajanské skupiny, semknuté kolem Jana Langa, se stalo zakoupení vlastního domu v londýnské čtvrti Notting Hill, nazvaného Velehrad. Třípatrový dům se stal od roku 1964 přirozeným duchovním i společenským centrem české emigrace v Británii. Zde bylo možno najít nepřetržitě otevřené dveře, odtud se rozbíhaly četné aktivity na pomoc krajanům v nemoci či jiné nouzi. "Snažili jsme se pomoci všem, jak to jen

šlo," vypráví spolupracovník Jana Langa, jezuita Josef Pazderka, který posílil českou misi v Londýně v květnu 1975. "Podporovali jsme nemocné, organizovali kulturní i společenská setkání, působili duchovně a v neposlední řadě poskytovali potřebným lidem střechu nad hlavou." "Zkušenosti byly obojí - řada lidí reagovala s vděčností a podařilo se mezi námi vytvořit pevná pouta. Byli ale i tací, kteří pomoc zneužívali. Jeden, kterému jsme v nouzi poskytli pomoc, se na Velehradě zabydlel natolik, že ho nebylo možné dostat pryč. Přitom se již velmi dobře finančně vzmožil a zabíral místo potřebnějším. Nakonec jsme to byli nuceni řešit soudní cestou a všechny výlohy s tím spojené nám dotyčný nechal na památku," dodává Josef Pazderka.

Důvěra

Občasné nesnáze jezuitské misie i jejich trpělivé a neúnavné překonávání oběma duchovními otci Velehradu potvrzují i další londýňští farníci. "Otce Langa jsem viděla poprvé, když mi bylo osmnáct, a jeho integrita byla pro mě jakýmsi zjevením. Zde byl kněz a jezuita, který zcela protřečil obrazu svatosti, kterého jsem já, dítě z komunistické rodiny, nabyla snad z výrazu soch na Karlově mostě. Kolem Velehradu se občas vyskytovaly typy lidí, kterým bych se sama vyhnula na sto honů," říká Marta Tomská, která odešla do Británie v roce 1968. "I s nimi ale

otec Lang dobře vycházel. Nic si nedělal z toho, že využívají jeho dobroty. Když už bylo nezbytné se ohradit, řekl, co bylo zapotřebí," dodává.

Jestliže se činnost londýnského duchovního centra věnovala prvních dvacet let své existence především starosti o britskou komunitu českých a slovenských krajanů, začal se její zájem po roce 1968 (a nové vlně mladší emigrace) obracet také směrem domů, do tehdy normalizovaného Československa. Založením Evropské styčné skupiny a především londýnské pobočky pražského Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), v jejichž popředí stál opět Jan Lang, nabral na síle československý zahraniční lobbying u britské vlády a parlamentu na podporu vězňů chartistů Václava Havla, Jiřího Dienstbiera, Václava Bendy a dalších. Londýnská odbočka VONSu získala do svých řad několik významným členů britského parlamentu a stala se tak respektovaným politickým sdružením, vyvíjejícím prostřednictvím britských představitelů tlak na komunistický režim v ČSSR. Aktivisté již zmíněných organizací pořádali také pravidelné demonstrace před československým velvyslanectvím a skrze své kontakty organizovali kampaň na podporu domácího disentu v britských médiích.

Po revoluci

Vytoužený pád komunismu v Československu v roce 1989 zastihl du-

chovního otce Velehradu Jana Langa na vrcholu jeho sil. Řada aktivit dosáhla svého cíle a stala se v nových podmínkách bezpředmětnou. Dostalo se jí ovšem náležitého ocenění: za pomoc krajské komunitě v Británii i za podporu domácího disentu udělil prezident Havel v roce 1991 Janu Langovi řád Tomáše Garrigue Masaryka. Přes zásadní změnu podmínek je londýnský Velehrad dodnes vyhledávaným centrem nejen starší české emigrace, ale i mnoha mladých lidí z České republiky i Slovenska. Ti, kteří míří na britské ostrovy za vzděláním, prací či zdokonalením jazyka, zde najdou "osvědčené" jistoty: duchovní záze-
mí, jistotu i pomoc v nouzi. Pokra-

čují i duchovní aktivity, posílené nedávno opětovným příchodem jezuita Josefa Pazderky, který se do Anglie vrátil po několikaletém pobytu doma. "Právě letos na Velikonoce jsme slavili křest deseti nových křesťanů," píše z Londýna jezuitský scholastik Pavel Hruša, který tam pobývá na studiích. "Jde o jednu českou au pair a devět romských dětí z rodin, které sem odešly během posledních dvou let." Velehrad žije i po padesáti letech. Všem jeho obyvatelům i příznivcům, zvláště pak čerstvému osmdesátníkovi, otci Langovi, přejeme hodně zdraví a Božího požehnání.

Připravili Josef Pazderka, SJ a Josef Pazderka

P. Pazderka křtí jedno z romských dětí

P. Lang má stále důvod k úsměvu

Quo universalius eo divinius

Čím je (dobro) obecnější, tím je více Boží.

Pavel Gábor, SJ

V létě jsem se zúčastnil setkání EJIF (Evropští jezuité ve formaci) a uvědomil jsem si, že za všemi těmi velice praktickými problémy Evropské unie, o kterých se denně dovídáme z médií, je cosi více - idea sjednocené Evropy v podobě, jaká se začala uskutečňovat po Druhé světové válce. Symbolem tohoto projektu je známý modrý prapor s dvanácti hvězdami. Je to vlajka mariánská?

V neděli 14. srpna 1949 byly první poválečné svobodné volby v západních okupačních zónách Německa. Francouzský ministr zahraničí, Robert Schuman, si velice vydechl, když se dozvěděl o Adenauerově vítězství. Měl k tomu více důvodů než jiní. Schuman totiž pocházel z Alsaska (které bylo součástí Říše, dokud je Ludvík XIV. nepřipojil k Francii, pak je v roce 1870 zabral Bismarck, po roce 1918 bylo opět francouzské až do okupace 1940, aby po válce zase připadlo Francii) a velmi toužil po opravdovém usmíření mezi Francií a Německem. Výsledky německých voleb umožnily vydání Schumanovy deklarace 9. května 1950:

"Francouzská vláda navrhuje, aby veškerá výroba uhlí a oceli ve Francii a v Německu byla podřízena společné Vysoké komisi, která by byla otevřená k členství jiných evropských států.

Bude-li výroba uhlí a oceli společná, bude okamžitě vytvořena základna pro společný hospodářský rozvoj - první etapa evropské federace - a změni se osud těch oblastí, které jako odedávna předurčené k výrobě zbraní byly také jejich stálými oběťmi. Solidarita při výrobě prokáže, že jakákoli válka mezi Francií a Německem se stane nejen nemyslitelnou, ale hmotně nemožnou. Pomocí takto shromážděných prostředků se bude moci Evropa věnovat jednomu ze svých podstatných úkolů - rozvoji afrického kontinentu."

Smíření, mír, solidarita - mezi sebou i s jinými. Dlouhodobý proces sjednocování skrze malé, ale velmi praktické kroky. Využití hospodářských sil jako silného motoru, který může překonat přirozený odpor. To je program zakladatelů Evropské unie. Je to myšleno tak, aby sjednocování, když už se jednou dalo do pohybu, hýbalo se

samo a časem nabývalo na dynamice.

Jako příklad uvedu postup, jak se tvoří zákony Evropské unie. Legislativní iniciativu má Evropská komise, což je orgán zcela nezávislý na vládách členských zemí. Návrhy zahrnují především zásady, kterými se mají řídit členské země ve svých právních úpravách dané problematiky. Schvaluje je Evropská rada a Evropský parlament. Komise pak kontroluje legislativu členských zemí. Pokud nezohledňuje dohodnuté principy, může Komise dát věc k Evropskému soudnímu dvoru v Lucemburku, případně přímo pokutovat jednotlivce, firmy či organizace (ti se pak mohou odvolat k soudu). Komise je také zmocněna vytvářet doplňující normy, a tak do důsledků rozvádět přijaté dohody. Má mít na zřeteli (1) *evropský zájem*, (2) *princip subsidiarity* (zabývat se jen otázkami, které se nedají řešit na nižší úrovni) a (3) má své návrhy *konzultovat* s vládami, průmyslem, odbory, zájmovými skupinami (včetně církví) a především s experty.

Prakticky to znamená ku příkladu, že na návrh Komise přijala Unie jednoduše zásadu, že členské země mají účinně chránit stěhovavé ptactvo. Komise pak vypracovala podrobné pokyny, jak tuto zásadu realizovat. Ukázalo se, že Francie měla nevyhovující předpisy ve věci lovu. Francouzští lovci se teď bouří, vytvořili politickou stranu a dokonce se dostali do Evropského parlamentu. To je nepřijemné pro francouzské vládní strany. Kdyby domyslely do důsledků, co se může stát,

když schválí onu zásadu ochrany ptactva - že totiž ztratí voliče, asi by do textu dohody zkusily zapracovat nějaké výjimky pro francouzské nimrody. Systém tedy funguje v jistém smyslu navzdory úzkým stranickým zájmům.

Důležitou - ač ne příliš dynamickou - roli sehraává Rada Evropy, která letos oslavila své padesátiny. Sídlí ve Štrasburku (hlavním městě Alsaska) a má za úkol zajišťovat, aby členské státy (od května je jich čtyřicet jedna) zajistily každému jednotlivci plný a nerušený lidský rozvoj. Členské země se navíc zavázaly, že kdokoli, kdo se nachází na jejich území, může na ně podat žalobu k Evropskému soudnímu dvoru lidských práv ve Štrasburku (po vyčerpání všech lokálních prostředků), jestliže se domnívá, že mu bylo ukřivděno. Soustava evropských konvencí zahrnuje nejen všeobecná lidská práva (právo na život, na spravedlivý a rychlý soud atd.), ale i práva sociální a práva menšin. Konvence zakazují trest smrti, klonování lidských bytostí atd. K podpisu se připravuje konvence o aplikaci nových, zejména genetikých způsobů léčby. Konvence zpravidla také upravují mechanismy kontroly jejich zachování. Slabostí tohoto systému je právě to, že se jedná o konvence, jejichž ratifikaci nemusí provést každá členská země, resp. může je ratifikovat s výhradami. Výjimkou je jenom Evropská konvence základních lidských práv a svobod s protokolem o zákazu trestu smrti, kterou musí ratifikovat každý členský stát.

Otcové Unie byli bezesporu inspirováni křesťanskými ideály. (Blahořečení Roberta Schumana se připravuje.) Je jejich vize šťastnou aplikací křesťanských zásad? To je otázka akademická, neboť integrace Evropy je skutečností. Proto se musíme spíše ptát, jak zajistit, aby se Evropa svému duchovnímu dědictví neodcizila.

Jedním z praktických prostředků je využívání principu konzultace. V Bruselu má své zástupce asi 120 katolických sdružení, organizací atd. včetně Rady evropských biskupských konferencí (CCEE) a Komise biskupů Evropského společenství (COMECE). Nechybí ani Apoštolská nunciatura. Od roku 1956 vedou jezuité Katolický úřad informací a iniciativ pro Evropu (OCIFE), který má zastoupení v Bruselu, Štrasburku, Varšavě a Budapešti. Jeho činnost se zaměřuje na vydávání měsíčníku EuropeInfos

(spolu s COMECE) v několika jazykových mutacích, organizování seminářů a zejména na koordinaci práce odborníků, kteří připravují kvalifikovaná stanoviska a poznámky k různým návrhům dokumentů Evropské unie a Rady Evropy. Návrhy evropských dokumentů zpravidla vytvářejí experti a dobře odborně podložené názory ve velké většině rádi zohlední - je totiž v jejich zájmu, aby vypracovali co nejlepší text.

V Radě Evropy má kromě toho Svatý Stolec statut pozorovatele (spolu s USA, Kanadou a Japonskem), který umožňuje plné zapojení do jednání všech výborů. Těchto výborů je více než sto a Svatý Stolec má v současné době zástupce v šedesáti třech. Je totiž obtížné najít vhodné lidi.

Vlajka s dvanácti hvězdami je dílem zbožného katolíka. Jaká však bude duše Evropy, záleží také na nás.

Vlajka EU je dílem zbožného katolíka. Jaká bude duše Evropy, záleží i na nás.

Nepromluvíš...

Josef Koláček, SJ

Už se sundává lešení z průčelí basiliky sv. Petra. Naše hlasatelka Petra se těší, že brzy uvidí Madernovo dílo v plné kráse. Průčelí basiliky je uvedeno do původního stavu i s lehkým zabarvením travertinu do okrové barvy. Každý den mám ale potíže dostat se pěšky do rozhlasu. Všude jsou rozrýpané chodníky, pod naší kurií se dělá podchod. Také na hotelu Columbus očistili dvě fontány. Léta jsem kolem chodil a myslel, že jsou z pískovce, šedého, špinavého, a zatím jsou - po dvou týdenním čištění, dlátky i vodními pistolemi - nádherně mramorové.

Osaženstvo našeho "domus scriptorum" omládló příchodem nových tváří: přišli dva afričtí scholastici, kteří budou pracovat v rádiu. Milým překvapením byli dva mladí švédští jezuité.

Jinak okurková sezóna, horko, chaotická doprava, oběti romských kapesních zlodějí. Nebýt tragické smrti Johna Kennedyho a objevení nových a nových hromadných hrobů v Kosovu, byli by na tom novináři mizerně. S náramnou chutí tedy uvítali skandální knihu mons. Luigi Marinelliho "Via col vento in Vaticano". Sbírká klepů z vatikánského zákulisí, jaké by slušný člověk ani dál nevyprávěl. Než autor, už pensionovaný úředník kongregace pro východní církve, si tak zchlazuje žáhu na ostatních, kteří byli jmenováni biskupy a kardinály, zatímco on ne.

Jedno americké nakladatelství už začalo rozjíždět reklamu na "dílo" spisovatele Kleina, který ve své knize "obviňuje Pia XII., že otevřel Hitlerovi cestu k moci a byl jeho hlavním pomocníkem". Podle tohoto amerického vzoru asi brzo můžeme čekat, že nějaký český autor vyrazí na trh s knihou

odhalení, že "Pius XII. napomáhal našim komunistům k převzetí moci a že je tedy mužem Vítězného února roku 1948". Takové absurdity se totiž dobře prodávají. Na tuto strunu jim zahraje řecký režisér Gavras, který také začal dělat reklamu svému filmu, který hodlá natočit, nebo už natáčí podle divadelní hry Rolfa Hochhuta "Náměstek", v které obviňuje Pia XII. z podílu na holocaustu Židů.

V Corriere della Sera je zpráva, že historik Breitman objevil dokumenty, že Angličané věděli o Hitlerově politice holocaustu od září 1941 a ještě v roce 1944 se postavili proti plánu výměny třiceti tisíc Židů za Němce zatčené v Jižní Americe. Ani jedenáct svazků dokumentů "Svatý stolec za 2. světové války" nestačí vyvrátit tyto pomlavy, ani vyhraný soud, který vedla sestřenice Eugenia Pacelliho (Pia XII) proti autorovi jiné skandální knihy, Kramerovi, který musel vše odvolat, co napsal v té knize, nestačí umlčet podle příboje osočování.

Nepromluvíš křivého svědectví proti svému bližnímu!

Z HISTORIE

Vzpomínka na Ignáce Raaba

Jana Kerschová

V uměleckém vývoji 18. století v Čechách pokračuje, vrcholí a doznívá barokní sloh, jehož kořeny se

u nás vyvinuly z italských podnětů pronikajících přes Rakousy a jižní Německo a které přijaly také vlivy nizozemské a vlámské.

Mimořádně významné bylo přímé školení předních českých malířů v Itálii, zejména je třeba zmínit podněty, které přinesl ze svého italského pobytu do vlasti malíř, jenž položil základy samostatného vývoje barokní malby v Čechách, Karel Škréta. Ač vychováním ještě předbělohorský protestant, vrátil se jako zanícený katolík. A právě víra byla jedním z vůdčích motivů vývoje českého barokního umění. Nepopíratelně velkou úlohu při tom hrál i jezuitský řád. Ten často určoval směry vývoje nejen stavební aktivitou (monumentální koleje a chrámy měnily zvolna siluety celých měst, včetně Prahy), ale i výtvarně svrchovaně současnou a z hlediska komplexnosti programu zcela ojedinělou výzdobou svých staveb. Již v období raného baroka se uplatnil významný jezuitský malíř Jan Jiří Heintsch, jehož věcně realistické obrazy se vyznačují značnou přesvědčivostí. Vrcholný barok je ovšem spojen neoddělitelně až se jménem Petra Brandla, nejtvůrčivější-

ho a nejpodnětnějšího malíře tohoto období, který zcela naplnil barokní princip českého umění v nejzralejším stadiu i s jeho niternou vážností, silou meditace i zapálenou vírou.

Bezesporu nejplodnější jezuitský malíř Ignác Raab, žák Jana Jiřího Majora, který sám byl žákem Petra Brandla, se narodil v roce 1715 a byl pokřtěn v Nechanicích u Nového Bydžova jako Ignatius Viktorin. Narodil se v poddanské rodině náležející k panství Sadová patřícímu hrabatům Schaffgotschům. Učení v Majorově jičínské dílně probíhalo v letech 1730 až 1737 a v roce 1744 Raab vstupuje do řádu Tovaryšstva Ježíšova. Novicem se stává v probačním domě v Brně a následuje tak příkladu svého bratra Martina, který v té době byl již členem řádu a stal se později rektorem brněnské jezuitské koleje. V Brně Raab prožil dvouletý noviciát zakončený prvními řeholními sliby, které složil v roce 1746 v Klatovech, o něco později mu řád umožnil kratší pobyt v Římě. O dal-

Naše svědectví musí být věrohodné

Pedro Arrupe, SJ

Zkušenosti s eucharistií

Pokračování z minulého čísla

Jiná událost v mém životě mi dala pochopit, jak máme být s Ježíšem v eucharistii důvěrně spojeni a jak je modlitba tím hlubší, čím jednodušeji je formulována. Byl jsem jednou v Yamaguchi se skupinou chlapců a dívek. Mezi nimi byla dívka asi dvacetiletá, která, aniž by byla nějak nápadná, chodila do kaple a tam se celé hodiny modlila před svatostánkem. Zdálo se, že je zcela ponořena do svých myšlenek. Vůbec se nepohybovala. Překvapilo mě, že - mladá jako ostatní, velmi pěkná a veselá - chodila s takovou vytrvalostí do kaple, zatímco jinak přece žila společně s touto skupinou a byla v ní velmi oblíbená. Jednoho dne jsem ji potkal, když vycházela z kaple. Jako obvykle jsme spolu začali mluvit. Přitom jsme mluvili i o jejích častých a dlouhých návštěvách v kapli. Zeptal jsem se jí: "Co děláte vždycky tak dlouhou dobu před svatostánkem?" Vůbec neváhala, jako by měla svoji odpověď předem připravenou, a odpověděla: "Nic." - "Jak, nic?" Pokračoval jsem: "Je to možné, být tam tak dlouho, aniž byste nic nedělala?" Tato otázka ji poněkud vyvedla z míry. Tentokrát poněkud déle přemýšlela. Potom mi řekla: "Co dělám před svatostánkem? ... No, jsem

potom mlčela, a mluvili jsme opět o každodenních věcech.

Někdo by si mohl myslet, že tato dívka nic neřekla, v každém případě nic pozoruhodného. Ve skutečnosti ale nezatajila nic a jedním jediným slovem řekla všechno. Jedním jediným slovem shrnula to, co pro ni znamenala tato přítomnost před Pánem: "Být zde" (německy Dasein - také ve filozofii znamená bytí - pozn. překl.) Jako Maria, sestra Lazarova, byla u nohou Pána, nebo jako Panna Maria pod křížem. Také ona zde prostě byla. To jsou hodiny přátelství, hodiny důvěry, ve kterých se nic neztrácí, i když si myslíme, že nic nedáváme. A protože dáváme všechno, odevzdáváme zde své celé bytí. Bohužel jich příliš málo rozumí tomu, jak je důležité být zde před Pánem v eucharistii, jak cenný je tento zdánlivě "ztracený" čas.

Mám dát dobrou radu? Považujte Ježíše za svého důvěrného přítele: Naučte se navštěvovat ho, vidět ho, být u něj, a objevíte, jak hodně se zde naučíte. Jde o moudrost, kterou může on dát pouze vám; o pravou vědu, která činí moudrým, svatým a šťastným. Zde jsme v setkání od srdce k srdci, krok za krokem obdarovávání vším, co potřebujeme pro

život. "Řekni mi, s kým chodíš, a já ti řeknu, jaký jsi: Když navštívíš Ježíše, když u něj zůstaneš, potom se sám staneš druhým Ježíšem."

Ježíš je stejný v eucharistii i v evangeliu. Proto se může sdílet všem, kdo s ním jsou v dlouhém důvěrném vztahu, hlubokým a cenným

Ježíš u chudých

Před několika roky jsem navštívil jednu provincii našeho řádu v jižní Americe. Byl jsem pozván, abych sloužil mši svatou v tzv. "Favelle" - nejchudší předměstské čtvrti. Žilo tam asi sto tisíc lidí ve špině a v bahně, protože tato čtvrt' bídý ležela v úvalu, který byl při každém dešti vyplaven. Nabídku jsem okamžitě přijal, neboť jsem věděl: když navštěvujeme nemocné, vždycky se velmi mnoho naučíme. Tato mše byla sloužena v baráku, slátaném ze všech možných materiálů a otevřeném do všech stran. Protože zde nebyly vůbec dveře, potulovali se kolem psi a kočky.

Mše začala. Písňe byly doprovázeny kytaristou, který nebyl právě virtuozem. Ale výsledek byl vynikající. Vzpomínám si na následující slova:

"Milovat, znamená dávat sám sebe; zapomínat na sebe samého a hledat to, co druhého dělá šťastným!"

Jak je krásné, žít pro lásku! Jak je velké, moci dávat!

Dávat štěstí a radost, dávat sám sebe, to je láska. Když miluješ toho druhého jako sebe sama a odevzdáváš se pro druhé, uvidíš:

způsobem. Ale nesmíme si myslet, že Ježíš nemůže mluvit se všemi. Zvláště ne s těmi, kdo žijí v obtížných a ubohých poměrech. Právě naopak: právě tento Ježíš, který za ně prolil svou krev, nachází stále skryté a zázračné cesty, aby dosáhl jejich srdce.

Neexistuje žádný egoismus, který bys nemohl překonat.

Jak je krásné, žít pro lásku!"

Zatímco se zpěv dále vznášel v prostoru, sevřelo se mi hrdlo. Měl jsem potíže s tím, pokračovat ve mši. Tito lidé, kteří sami neměli nic, byli ochotni dávat sebe sama, sdílet radost a štěstí! Když jsem při proměňování pozdvihl hostii, cítil jsem ve hlubokém mlčení radost Pána, který je u svých miláčků. Tak to přece Ježíš řekl: "Poslal mne, abych hlásal chudým radostnou zvěst." (Lk 4,18) - "Blažení jsou chudí v duchu" (Mt 5,3). Když jsem rozdával svaté přijímání, viděl jsem za koženými, tvrdými a opálenými obličejmi kanout slzy jako perly. Tito lidé se setkávali s Ježíšem, se svou jedinou útěchou. Mé ruce se třáslly.

Měl jsem krátké kázání ve formě dialogu. Řekli mi věci, které lze jen těžko slyšet ve slavnostních promluvách. Jedna stará paní se mě zeptala: "Jste přece vedoucím těch kněží. Señore, tisíckrát vám děkuji. Protože tito otcové jezuité nám dali to, co jsme nejvíce postrádali a nejvíce potřebovali - totiž mši svatou." Jeden mladý muž

předě všemi vyznal: "Señore Padre, musíte vědět: my všichni jsme velmi vděční za to, že nás tito kněží naučili milovat své nepřátele. Před týdnem jsem si připravil nůž, abych zabil svého kamaráda, kterého jsem nenáviděl. Když jsem ale slyšel, jak kněz vysvětluje evangelium, šel jsem koupit zmrzlinu a dal jsem ji svému nepříteli."

Nakonec mi řekl jeden velký mládenec, jehož divoký pohled mohl nahánět strach: "Pojďte do mého domu! Musím vám něco dát." Byl jsem nerozhodný, zda mám nabídku přijmout nebo ne. Ale otec, který mě doprovázel, mi řekl: "Jen s ním jděte! To jsou opravdu dobří lidé." Šel jsem do jeho "domu", polorozpadlé chatrče. Posadil mě na viklavou židli. Z tohoto místa jsem viděl zapadající slunce. Dlouhán mi řekl: "Podívejte se, jak je krásné." Několik minut jsme mlčeli. Slunce zmizelo. Muž opět začal: "Nevěděl jsem, jak bych vám měl poděkovat za všechno, co jste pro nás udělali. Nemohu vám nic dát. Ale myslím jsem si, že tento západ slunce by vám udělal radost. Měl jste přece radost, ne? Hezký večer!" Pak mi podal ruku.

Právě jsem chtěl odbočit z cesty, když ke mně přišla chudobně oblečená žena. Políbila mou dlaň, podívala se na mne a řekla mi pohnutým hlasem: "Otče, modlete se za mne a moje děti! Byla jsem na té krásné mši, kterou jste sloužil. Ted' musím rychle domů. Ačkoliv nemám nic, co bych mohla dát svým dětem... modlete se za mne k Pá-

nu. On nám musí pomoci." A již chvátavými kroky zmizela ve své chatrči. Tak jsem se v jedné mši svaté naučil mnoho o chudých. Jaký rozdíl oproti velkým přijetím, jaká chystají mocní tohoto světa!

Setkáním v eucharistii vstoupil Pán do mého života. Zjevoval se mi stále novými, rozdílnými cestami. Změnil mé plány s mým životem ve své plány s mým životem: v ten plán, který zjevil v evangeliu. Neboť on, Ježíš evangelií a eucharistie, je týž Ježíš, který vstal z mrtvých a žije. On, který dělá zázraky a uzdravuje nemocné, ke mně přišel v Lurdech v hostii, kterou žehnal nemocným. Vyvolil si mne a on sám mě poslal, když rektor z Loyoly potvrdil moji přihlášku do misie v Japonsku. A když mi během mše na lodi dal pocítit, že jsem byl blízko apoštolům a svatému Františku Xaverskému. On, obětní dar pro svět, který na kříži sám sebe přinesl Otci, se v mých rukou obětoval na nejvyšší hoře Japonska a uprostřed všech těch, kdo byli zranění a zmrzačení atomovou bombou. On, velký utěšitel v utrpení, utišil hlad Namakury, když byla mučena bolestmi. On, jediný pravý průvodce, který s námi zůstává i v nejhlubší samotě, mě během zajetí nikdy neopustil. On je přítel, který se v mlčení dává těm, kdo u něj prodlévají, jako onomu děvčeti z Yamaguchi. Miluje chudé a umí je naplnit radostí. Umí jim dát velké dary, které nám zůstávají skryty. Tak to učinil ubohým křesťanům ve mši, kterou jsem slavil v latinské Americe.

zdroj světla pronikajícího vlastní scénou, ale současně také osvětluje hlubší smysl kompozice. Kontrasty důlní katastrofy a lidské pomíjivosti v zastíněných partiích s ozářenou svatou Barborou v prostoru věčné slávy se protínají v postavě jezuitského představitele, neboť vztah obyvatel města k patronce je tu převeden na vztah závazný pro členy řádu Tovaryšstva Ježíšova, jejichž

legitimní a prospěšná přítomnost ve městě je na obraze rovněž oslavena. Na vedutě města v pozadí obrazu je proto mimo oba hlavní městské kostely zdůrazněna i sluncem zalitá kutnohorská jezuitská kolej. Obraz dobře ilustruje charakteristické rysy tvorby Ignáce Raaba, malíře, který byl již za svého života obdivován pro neuvěřitelnou lehkost tvoření a zcela mimořádnou plodnost a který zásadně přispěl k vývoji české barokní malby v její závěrečné fázi.

Apotheosa sv. Barbory

Co se týče budoucnosti, jsem optimista

P. Vojtěch Suchý stojí v čele České provincie Tovaryšstva Ježíšova již více než rok. Zajímalo nás, jaké jsou jeho radosti a bolesti, úspěchy a plány do budoucna. Proto jsme mu položili několik otázek.

Vojtěchu, již více než rok působíš jako provinciál českých jezuitů. Jak to jde?

Ríká se, že Hanáci na podobné otázky odpovídají: "De to. Ale že by to šlo, tak to zase nende." Takovému pesimismu nepodléhám, naopak. O svatém Ignáci se vypráví, že byl celý nesvůj, když vše šlo jako po drátku. Teprve přítomnost "klacků pod nohama" byla pro něho jasným znamením, že věc, o kterou jde, je věcí Boží, a proto "zlý" dělá všechno možné, aby ji brzdil. Takže to jde výborně.

Než jsi začal působit jako provinciál, měl jsi jistě nějaké obavy. Potvrdily se, nebo se ukázalo, že strach má velké oči?

Na tuto otázku ti toho mnoho neřeknu. Moc se mi nechce hovořit o vnitřních rozpoloženích. Možná takto: Staří Římané prý říkali, že když chtějí bohové někoho potrestat, učiní ho učitelem. Místo toho učitele je možné dosadit ledaskoho, třeba i provinciála. Jenže jsme křesťané a náš Bůh je plný lásky. Když něco dopustí, tak to není ze msty, ale z dobroty a milosrdenství. On také dává potřebnou sílu, tak jaké obavy? Jen je třeba zůstat normální, stát na zemi a hezky pokorně našlapovat.

Nyní na jinou notu. Jaké jsou radosti provinciála české provincie? Jezuité.

Nedávno byly zveřejněny změny v České provincii. Jaká jsou tvá kritéria při rozhodování o výměnách?

Jak sám víš, jsou určité priority provincie. Jsou to práce, které odpovídají našemu Institutu, tedy jakoby specificky jezuitské. Potom zde jsou díla, která jsme přijali například od biskupů a podobně, a pak různé požadavky z různých stran. Nejde o to, že by například diecézní kněží nekonali stejně dobře nebo ještě lépe než my tyto práce, ale spíše je jejich povaha odlišná

od pastorační práce ve farnostech a vyžaduje určitou specializaci. A tady je prostor pro řeholníky. To je první kritérium. Druhé pak ukazuje náš katalog. Stručně vyjádřeno: Nejsou lidi. Starým otcům rapidně ubývá sil i zdraví a většina mladých ještě neuzavřela svou formaci. Ty sám jsi příkladem: začal jsi práci, která tě, jak se zdá, baví, "zaběhl" ses do ní, ale od příštího roku tě čekají ještě nejméně tři roky k dokončení celé formace v Tovaryšstvu. Pak teprve bude před tebou perspektiva systematické práce pro čest a slávu Boží a spásu duší. Přiznávám, že někdy se snažím "zalepit díru", aby se udrželo dílo, které chceme i v budoucnu dělat. V neposlední řadě je třeba při změnách hledět na to, pro jakou práci má kdo schopnosti.

Zmínil jsi se o prioritách. Jaké jsou priority české jezuitské provincie?

Centrum Aletti v Olomouci, duchovní cvičení, akademická a pedagogická činnost, práce s vysokoškolskou i středoškolskou mládeží, apoštolát modlitby (to je dílo, svěřené papežem celému Tovaryšstvu), sociální apoštolát... Na příští rok plánujeme celoprovincní setkání, na kterém by měla být přehlednuta apoštolátská práce provincie; bude také nutné vypracovat solidní apoštolátský plán provincie.

P. Vojtěch v akci

Není žádným tajemstvím, že mnoho mladých mužů náš řád opustilo. Proč si myslíš, že tomu tak je? Máš nějaký nápad či strategii, jak tento jev omezit?

To číslo je skutečně vysoké: víc jich vystoupilo než zůstalo. Proč? Na to se dá i nedá snadno odpovědět. Jsou důvodem ona hrozná léta totality, která způsobila deformaci lidskosti, vykořenění z dědictví otců? Je příčinou sekularizace dnešního světa? Jsme my opravdovými, autentickými svědky Pána Ježíše? Je v nás onen Ignácův zápal pro větší čest a slávu Boží a pro spásu duší? Je příčinou krize rodiny či přílišné bohatství, kterého se člověk nedokáže zřici, podobně jako bohatý mládenec v evangeliu? Nebo málo prosíme o Boží dar povolání? A když už si nějaký dar vyprosíme, pak si ho přivlastníme a neděkujeme stále? Je příčinou neschopnost žít společný život? Nevím. Je pravda, že před stejným problémem, až na malé výjimky, stojí nejen jezuitské provincie na celém světě, ale obecně celá světová církev. Není setkání provinciálů, aby se na něm nehovořilo o povolání. Na konci srpna byl otec magistr noviců na setkání novicistrů v Londýně, a tématem bylo udržení a zachování povolání.

Jak se díváš na budoucnost jezuitů v naší vlasti. Skončíme jako ohrožený druh v rezervaci?

Co se týče budoucnosti, jsem optimista. A co se týče rezervace, copak jsme v ní už nežili? A vidíš, jak skončila. Takže žádný strach!

V létě se hodně mluvilo o odchodu otce Štampacha z katolické církve. Zaujala tě něčím tato kauza?

Celé té kauzy je mi velmi líto. S paterem Štampachem jsem se nikdy osobně nesetkal, neznám celkovou situaci a pozadí celé záležitosti. Mám za to, že přes všechny obtíže, kterým byl otec Odilo vystaven, se těžko najde nějaký tak závažný důvod, který by mohl ospravedlnit krok, který učinil. V dějinách církve máme dost podobných příkladů v kladném i záporném smyslu. Myslím, že stačí porovnat následky. Z celé kauzy mimo jiné lze vzít dvojí poučení. Setkat se s Kristem znamená jít stále dál, prostě pokročit, a to znamená měnit neustále sebe. To ovšem není ze známých důvodů snadné. Člověk se tak může dostat do pokušení měnit Krista, dávat mu podobu, která vyhovuje jemu, a tak ho předkládat lidem, což může být velmi přitažlivé. Ale protože je to jen lidský ideál, stane se nakonec zbytečným, protože nikam nevede. Přece, jak říká svatý Pavel, nechceme znát jiného Krista, než toho ukřížovaného a vzkříšeného. Druhá věc: Právě v této kauze se ukázala naše velká bolest, totiž jak zoufale nám chybí tolerance a kultura vzájemného dialogu s kýmkoliv. Vůbec se mi nelíbil způsob komunikace, jak se

mluvilo, psalo, posuzovalo, odsuzovalo, pomlouvalo, strašilo, zatracovalo... Jaksi se vytratila láska.

Jsi velmi pracovně vytížen. Když však máš nějaký volný čas, jak ho využíváš?

To záleží na počasí. Čtu, nebo si připravuji různé materiály, nebo rediguji nějakou knihu, kterou by bylo dobré vydat, nebo vyrazím někam na houby (sestry v kuchyni mě důvěřují) a nebo se jdu prostě projít pár kilometrů, nejlépe do lesa.

Jistě jsi ve své funkci zažil i nějakou veselou příhodu nebo slyšel nějakou anekdotu. Můžeš nám o ní něco říci?

Vždyť to znáš. Drtivě většinu našich otců nechybí humor, takže společenství s jezuitou kdekoli ve světě je vždy plné pohody a úsměvů. U nás se člověk nejvíce pobaví nad úžasnými dotazy všelijakých, navenek velmi dokonalých, úředníků: "Vy jste katolíci?" "Jste eseróčko nebo akciovka?" "Vy jste nám upálili Jana Husa!" A další podobné. A nějakou anekdotu? Naposledy jsem slyšel tuto hříčku: "Jeden dobrý kněz užíval v kázání hodně zdobněliny. A tak jedna věta zněla: 'Ještě pár ročků a sejdem se všichni u posledního soudečku.'"

Za rozhovor poděkoval Tomáš Pavlů

Richard Čemus nebyl zatčen!

Český jezuita Richard Čemus působí jako rektor Russica v Římě a v létě navštívil naši vlast. Nebyl by to Richard, aby se mu nepříhodilo něco zajímavého...

Můžeš se s námi podělit o nějaký zajímavý zážitek?

Vloni v rychlíku ve tři hodiny ráno jsem přejížděl slovensko-českou hranici. Rozespale jsem podal slovenským pohraničnickům pas, matně jsem zaslechl jejich rozhovor, kde padlo vícekrát slovo Řím a Vatikán. Pak odešli. Za chvíli se jeden z nich vrátil, otevřel kupé a zeptal se mne: "Vy ste farár?" "Ano," odpověděl jsem. "A vracíte sa do Ríma?" "Ano, prosím." "Tak já i moji kolegovia vás chcem poprosiť, aby ste sa tam za nás pomodlil." "To rád udělám," slíbil jsem a pohraničník odešel. Zavřel jsem zase oči a pomyslel si: "To je možné jen na Slovensku. To by se mi v Čechách nestalo."

Letos jsem byl zase na Ukrajině, v řeckokatolické heparchii Drohobič. V rozhovoru pro diecézní časopis mi redaktor řekl: "Říká se, že Česká

republika je nejateističtější zemí v Evropě." Škublo to se mnou a nenapadlo mě v tu chvíli nic jiného než říci: "Víte, já nemám rád statistiky. Jestliže se řídíte podle nich, tak nejateističtější město bude, co do počtu Římanů v kostelích, Řím." Pak jsem dodal, že ať si kdo chce co chce říká, já jsem nikde v Evropě neviděl na pravidelných studentských mších tolik studentů, jako v olomouckém kostele Panny Marie Sněžné. V hlavě se mi však vybavil onen slovenský pohraničník z loňska...

Po návratu z Ukrajiny jsem provázel po České provincii svého spolupracovníka, otce Ludvíka Pichlera. Přenocovali jsme v olomouckém Centru Aletti a P. Pavel Ambros mi následující slunné srpnové ráno ukázal směr z města na Mohelnici. Střed města byl rozkopaný, ranní slunce mě oslňovalo, a já nakonec přešel křižovatku na červenou. Neujel jsem ani dvě metry a už "mě měli". Dva mladí policisté se tvářili velmi nesmlouvavě a tón jejich hlasu nevěstil nic dobrého. "Tohle u nás stojí až tisíc korun," poznamenal jeden z nich a zatím pečlivě studoval technický průkaz a mé osobní doklady, kde jsem byl vyfocen pěkně v kolárku. "Co s vámi," zeptal se. "Prosím vás, abyste vzal ohled na to, že jsem z Itálie, a nejsem zvyklý na zdejší provoz." "To my víme, že je v Itálii bordel. I když zas na druhou stranu se tam řidiči chovají k sobě navzájem ohleduplněji," zazněla jeho odpověď. Přitakal jsem a vyčkával. "Vemte si to," podával mi mé doklady, "a jeďte!" Pak s nepatrným pohybem paže směrem vzhůru dodal: "My všichni toho nahoře občas potřebujeme." "Tak já se za vás pomodlím," slíbil jsem a cestou na Mohelnici jsem to také udělal.

Za rozhovor poděkoval Tomáš Pavlů

P. Pichler (vpravo), Richard Čemus (vlevo). Upozornění pro policii. Jmenovaný se snaží řešit své dopravní přestupky příslibem modlitby a postů.

*Nemůže žít blaženě, kdo se dívá jen na sebe;
musíš žít pro druhého,
chceš-li žít pro sebe.*

Seneca

Foto: L. Kaluža

Akomodace předchůdce aggiornamenta? Na příkladu katolických misií v Číně

Josef Kolmaš

Pokračování z minulého čísla

V otázce úcty Konfucia jako světce: Křesťanům se na žádný způsob nepovoluje, aby řídili, přísluhovali anebo se zúčastňovali slavnostních obětí či úliteb, jež mají Číňané [...] ve zvyku prokazovat Konfuciovi a zemřelým předkům, protože jde o úkony nakažené pověrou. Podobně se nepovoluje, aby v Konfuciových chrámech, které se čínským jménem nazývají *miao*, titíž křesťané vykonávali a provozovali obřady, rity a úlitby, konané na počest téhož Konfucia.

Pokud jde o problém, jakého čínského termínu užívat pro označení křesťanského Boha, vyslovil se papež pro termín *Tchien-ču*, "Pán Nebes", a ostatní zamítl. (Poněvadž u Číňanů nelze evropskými termíny shodně vyjádřit Nejdobrotivějšího, Nejvyššího Boha, připouští se

STUDIE

k označení téhož pravého Boha slovo *Tchien-ču*, to jest Pán nebes. Názvy *Tchien*, Nebesa a *Šang-ti*, Svrchovaný císař třeba zcela odmítnout.)

Každý čínský misionář, než tam začne působit, měl přísahou stvrdit, že bude svrchu uvedených zákazů dbát. Byl určen i text přísahy, jež musel každý misionář, složiv přísahu ústně, podepsat a poslat do Říma.

Jak se dovídáme z dopisu misionáře Karla Slavička datovaného 19. března 1717 v Pekingu a adresovaného novic-

mistru brněnské jezuitské koleje P. Juliu Zwickerovi, přišla tato papežská bula do Kantonu s anglickou lodí až po půldruhém roce od jejího vydání, tj. v srpnu roku 1716, a byla před císařem nějaký čas tajena. Její zveřejnění v hlavním městě Pekingu (v listopadu 1716) provedl z pověře-

ni biskupa Della Chiesy jeho horlivý generální vikář Horatij z Castorana, za což byl od rozezleného císaře uvržen do žaláře. Tehdejší jezuitský vizitátor Kilián Stumpf neprodleně nařídil svým podřízeným, aby se papežské konstituci bezvýhradně podrobili, ale aby si přitom počínali co nejbezpečněji, aby svým postupem neohrozili jezuitské misijní centrum v Macau, neboť bylo známo, že portugalský král zakázal tuto konstituci zveřejňovat.

Tyto události vyvolaly mezi misionáři v Číně chmurnou náladu a obavy z vyhnanství. Císař, vrátivší se mezi tím z Mandžuska, dal okamžitě všechny exempláře tohoto dekretu posbírat a nařídil, aby byly vráceny

Císař dal okamžitě všechny exempláře tohoto dekretu posbírat a nařídil, aby byly vráceny do Říma.

do Říma. Oficiální reakcí císařského dvora byl pak Kchang-siho výnos z 16. dubna 1717, jímž zakázal další šíření křesťanství ve své říši a misionářům, s výjimkou odborníků ve vědách a těch, kteří si od něho vyžádali ke své činnosti povolení, pohrozil vypovězením ze země.

Abyste alespoň částečně změkčil negativní dopad svých zákazů na čínské konvertity a na tam působící misionáře, vypravil papež v roce 1720

do Číny nového legáta, alexandrijského patriarchu Mezzabarbu (1685-1741). Ten však ani se zmírněnou verzí papežské konstituce, připouštějící některé drobnější ústupky (povolovalo se např. pokleknutí před tabulkami se jmény předků či Konfucia apod.), u císaře nepochodil. Nový císař Jung-čeng (1723-1735), nastoupivší na trůn po svém otci, císaři Kchang-si, zaujal ke křesťanství záporný postoj a jeho šíření v zemi nebyl nijak nakloněn. Tím i spor

okolo čínských ritů spěl nezadržitelně ke svému konci. Vzhledem k tomu, že i Mezzabarbova mise, jako kdysi Tournonova, vedla k rozštěpení mezi čínskými misionáři (někteří totiž i nadále považovali povole-

né ústupky za zásadní odklon od platné buly *Ex illa die*), byla celá kauza čínských ritů, již za nových papežů Klementa XII. (1730-1740) a jeho nástupce Benedikta XVI., v Římě znovu projednávána a ústupky Mezzabarbou povolené byly revokovány a papežská konstituce z roku 1715 v plném rozsahu potvrzena. Stalo se tak smutně proslulou bulou Benedikta XVI. *Ex quo singulari* z 11. 7. 1742, již byla kontroverze

okolo čínských ritů rozhodnuta jednou provždy v jejich neprospěch. (O dva roky později bulou téhož papeže *Omnium sollicitudo* stihl podobný osud i malabárské rity v Indii.) Benedikt XVI. tak na dlouhá léta zasadil smrtelný úder veškeré misijní činnosti na Dálném východě a smutně tím ukončil odvážný akomodační experiment Nobiliho, Ricciho a jejich četných pokračovatelů.

Benediktův odsudek zůstal teoreticky v platnosti až do časů novodobých papežů Pia XI. (1922-1939) a Pia XII. (1939-1958), kteří jej *via facti* formálně zrušili, označivše uctívání Konfucia a kult předků "podle prohlášení státníků i obecného názoru za zvyklosti občanské povahy", čímž de facto pouze potvrdili starou Ricciho akomodaci praxi. Akomodace podle

chápaní jejich prozíravých iniciátorů a skutečnovatelů nepředstavovala vlastně nic jiného, než první pokus o svého druhu novověké *aggiornamento*. Pro misionáře v Číně nebyla ničím jiným než jenom *medium ad finem*. A když byl zatracen prostředek (*medium*, akomodace), nutně na to doplatil i cíl (*finis*, hlásání křesťanské víry). Jak si v této souvislosti nepřipomenout ironický Voltairův postřeh, že spor o čínské rity "při-spěl jako málo-

co jiného k potlačení křesťanství v Číně."

Doc. PhDr. Josef Kolmaš, DrSc. (1933), ředitel Orientálního ústavu Akademie věd ČR, sinolog a tibetolog. Publikuje v domácích i zahraničních časopisech.

Mateo Ricci, SJ

Vzpomínky a ohlasy čtenářů:

Moje vzpomínky z Velehradu na "Nonniho" z Islandu: Nemohu zjistit přesné datum, ale mohlo to být v létě roku 1935. Velmi zajímavě a s gestikulací vyprávěl Nonni, jak se poprvé účastnil katolické mše svaté. Velmi napjatě sledoval, co ten klučina tomu pánu u oltáře provede. Ten pán (pater) se krásně modlil na pravé straně (zády k lidu) a potom jako by si chtěl odpočinout, pošoupl se kousek doprostřed oltáře - a hle, ten nerudný kluk vyletěl ze svého klečení, sebral modlicí knihu i s pultem a pádil s ní pryč. To jsem zvědav, kde si ji ukryje, zloděj zlodějská. A nastojte - kluk s tou knihou přeběhl jen na druhou stranu a nechal knihu zase na oltáři. A ten pán - jakoby nic - šel na tu druhou stranu a modlil se dál ... P. Nonni, jak jsme se dověděli, odletěl jako více než osmdesátiletý kmet do Japonska.

P. Jan B.

Vážená redakce,

dostalo se mi do rukou třetí číslo bulletinu Jezuité, kde J. Rybář vzpomíná na svá studentská léta, prožitá na Velehradě. Ve stejnou dobu v roce 1945 zahájilo své působení jezuitské gymnázium arcibiskupské v Praze. Začalo ve stísňených podmínkách v budovách kláštera voršilek. V konviktu nás bylo něco málo přes dvacet. Za rok jsme se stěhovali do Dejvic do budovy semináře a za další rok do Bohosudova již jako gymnázium biskupské. To stále pod vedením jezuitů. Přitom nelze nezpomenout takových osobností, jakými byli rektor P. Šítal, profesori P. Opavský, Rabušic, Krivánek, Raška, Dieška a další a další. Stále žije někdejší magistr P. Ovečka, někdejší generální prefekt P. Hipsch a dále někdejší magistr P. Pospíšil. Je mi líto, že toto je třeba připomínat pokračovatelům díla jmenovaných předchůdců. Tím více je mi líto, že kromě jediné osoby, P. Cukra, nikdo nenavázal na násilné přerušení v padesátých letech. Ten stejně jako v roce 1945, nyní po roce 1990 doslova z trosek uvedl do chodu takřka nemožné. V Bohosudově bylo vytvořeno dílo, které asi nemá v české provincii obdoby. Škoda, že vše zůstalo jen na jediném člověku. Nese sice název "biskupské gymnázium", ale duchovno je pryč. Nejsou prý lidi - je však chuť?

Doufám, že si ve svém bulletinu vzpomenete i na tento ústav, jehož dějiny jsou od svého počátku tak klikaté.

Vladislav E., Praha

Bratr Václav nás velice pobavil, když napsal, že není "... Bohem stvořen pro klidné manželství ..." Existuje něco takového jako klidné manželství?

Hana a Pavel R., Praha

Odhlašuji Váš časopis, ztratili jste moje sympatie.

Václav N., Brno

Nevíme proč jsme ztratili vaše sympatie, ale vy jste neztratil naše sympatie.

Tomáš Pavlů, SJ

Září

Úmysl všeobecný

Aby si všichni pracovníci sdělovacích prostředků stále více uvědomovali svoji odpovědnost a účinněji se zasazovali o to, aby byla respektována důstojnost každého člověka stvořeného k obrazu a podobě Boha Otce.

Není nejmenších pochyb o tom, že v zahrádkách ani na kolchozních sdělovacích prostředky, hlavně televize, lánech, ale tvoří je lidé. Oni to jsou, mají moc utvářet veřejné mínění kteří tvoří, ovlivňují a dezorientují a dokáží snadno a rychle potlačit kulturní atmosféru. Je špatné, že osobní hierarchie hodnot a vidění světa některým médiím jde často více diváků. Televizní programy nerostou o senzaci než o informaci.

Úmysl misijní

Aby se dostal chléb Božího slova milionům uprchlíků, zvláště v Africe, a aby jim byla zaručena účinná pomoc a lidský pokrok.

"Přijetí cizince a solidarita s ním představují pro křesťana nejen lidskou povinnost být pohostinný, ale přesně stanovený požadavek plynoucí z věrnosti Kristovu učení. Pro věřící péče o migranty znamená snažit se zajistit bratřím a sestrám, kteří přišli z daleka, místo v určitém křesťanském společenství a usilovat o to, aby byla každému přiznána práva náležející každé lidské bytosti."

Jan Pavel II.

Úmysl národní

Aby se srdce dětí otevírala nejen pro krásy tohoto světa, ale i pro vnímání milosrdného Boha.

Psychologové říkají, že dítě si vytváří rodinné prostředí. První zkušenosti obraz Boha podle svého otce. Pedagogové se shodují na tom, že velmi důležitou roli ve výchově dětí hraje rodinné prostředí. První zkušenosti člověka jsou nejsilnější, a proto rozhodujícím způsobem ovlivňují jeho další postoje a jednání.

Říjen

Úmysl všeobecný

Aby se profesori a studenti katolických univerzit angažovali při budování kultury proniknuté světle křesťanské víry.

Když se zamýšlíme nad každodenní realitou, čteme noviny nebo posloucháme zprávy, zdá se nám, že je nutné soustředit všechny svoje síly na rychlé a účinné vyřešení problémů a že vědecký výzkum a bádání jsou přepychem, který si sotva můžeme do-

volit. Zároveň chceme na otázky, které s sebou problémy nesou, dát fundovanou a účinnou křesťanskou odpověď. To však není možné bez solidní křesťanské vědy a kultury, kterou tvoří intelektuálové a vědci na katolických univerzitách a vědeckých pracovištích.

Úmysl misijní

Aby bližící se jubileum bylo pro všechny pokřtěné výzvou k misijní spolupráci s dílem šíření víry.

Roku 1799 se v Lyonu narodila Pavlína Marie Jaricot. Byla ještě mladou ženou, když zorganizovala díla pro spolupráci s misiemi. S dělnicemi továrny na hedvábí, kterou vedla její sestra a švagr, pomáhala misiím mod-

litbou a malým příspěvkem. Z tohoto hořčičného zrnka se vyvinulo dílo, které pomáhá všem misiím kdekoli na světě. Tehdejší příklad mladé křesťanky nás dnes inspiruje, abychom šli a činili podobně i my.

Úmysl národní

Aby ti, kdo se připravují na lékařské nebo ošetrovatelské povolání, objevovali a respektovali duchovní rozměr lidského života.

Jak je nutné se modlit na tento úmysl, to pochopí každý, kdo v naší zemi promluví s věřící matkou čekající třetí nebo čtvrté dítě. To, co musí v poradně mnohdy vyslechnout, je tak neomalené a přímo urážející, že se člověk diví, jak tak může hovořit univerzitně vzdělaný člověk, tím spíše zdravotník. Respek-

tovat duchovní rozměr lidského života je třeba i v jiných oblastech; při jeho skončení anebo je-li již takzvaně neproduktivní. Je třeba změnit názory a výchovu těch, kteří se na toto povolání připravují. Naši biskupové nás vybízejí, abychom na toto mysleli ve svých modlitbách.

Připravuje P. Antonín Holas, SJ

Brno

* V Brně se konaly oslavy 350. výročí úmrtí P. Martina Středy, SJ, kněze a ochránce města Brna proti útokům Švédů v roce 1645. Od 16. do 21. srpna probíhaly v jezuitském kostele dny modliteb za město Brno a jeho obyvatele, při kterých byla zpřístupněna hrobka P. Středy. Od 23. do 25. srpna se uskutečnila krátká duchovní obnova pod vedením P. Pavla Koudelky na téma "Bůh, člověk a svět v životě P. Martina Středy, SJ." Oslavy vyvrcholily ve čtvrtek 26. srpna. V poledne byla slavena koncebrovaná bohoslužba s účastí brněnského biskupa a v 17 hodin mohli zájemci vyslechnout přednášku jezuitu P. Jiřího Novotného o významu patera Středy v historii a dnes a o procesu jeho blahorečení.

Český Těšín

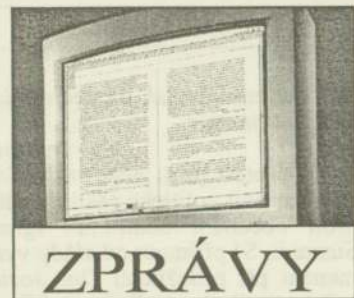
* Na slavnou mši svatou v jezuitském kostele a malé pohoštění byli na svátek svatého Ignáce pozváni spolupracovníci a dobrodinci místní komunity.
* 12. srpna se v jezuitském kostele konala mše svatá, při které biskup František Lobkovicz přijal dalších pět mužů ke službě akolyty.

Velehrad

* 16. srpna se uskutečnilo setkání jezuitů oslavujících 50. výročí svého vstupu do Tovaryšstva a všech žijících profesorů, magistrů a studentů Velehradské papežské koleje T. J. a přílehlého gymnázia. Hlavním celebrantem slavné mše svaté byl otec provinciál. Po ní se účastníci setkání pomodlili u hrobů zemřelých profesorů a jiných jezuitů. Odpolední program se odehrál v budově Stojanov.

Noviciát - Kolín

* Chalupa na Kochánově na Šumavě se na týden stala prázdninovým domo-

vem noviců a jejich novicmistra. Podnikli také několik výletů do okolí.

* 26. června uspořádali naši novicové spolu s Charitou v Kutné Hoře výpravu několika kutnohorských Romů na pouť do Oseka u Duchcova.

* Na slavnost Nanebevzetí Panny Marie při večerní mši svaté v 18 hodin v kostele Svaté Trojice složil své první sliby Petr Havlíček z Prahy a tím ukončil svůj dvouletý noviciát. Téhož dne oficiálně zahájil svou kandidaturu Ladislav Nosek z Jihlavy.

* V červenci a srpnu přijelo na duchovní obnovy do kolínského domu celkem třicet pět exercitantů.

Budkovice

* Středověký tábor pro chlapce z jezuitských farností Lidečko a Bruntál zorganizovali od 4. do 14. srpna naši scholastici Josef Horehled', Josef Stuchlý, Jan Regner a bratr Václav Dlapka.

Londýn

* Od 25. do 29. srpna se v Londýně konala konference o formaci a vytrvání v Tovaryšstvu Ježíšově. Naši provincií zastupoval novicmistr P. Josef Čunek. Konferenci organizovali rektori jezuitských kolejí.

Castelgandolfo

* Nedaleko Vatikánské observatoře svěřené jezuitům se od 13. června do

10. července konal již sedmý *Letní kurz astronomie*.

Indonézie
* Na protest proti nedostatku dobré vůle zastavit politické násilí namířené proti občanům odmítl P. Ignatius Sumardi, SJ přijmout od vlády vyznamenání při příležitosti *Dne sociální solidarity*. P. Sumardi, ředitel *Sociálního institutu* v *Jakartě*, uvedl, že nynější indonézký prezident před časem požádal nuntia o "odvolání" jeho kněžského svěcení, protože se prý dopustil "politických hříchů" a tak pošpinil obraz Indonézie ve světě. Těchto "hříchů" se měl dopustit informováním o krutostech policie při studentských demonstracích.

EJIF
* 22. srpna skončilo letošní *Letní fórum EJIF-u* (*European Jesuits in Formation*). Trvalo tři týdny a účastníci navštívili Brusel, Štrasburk, Mnichov, Innsbruck, Slovinsko a Záhřeb. Naším zástupcem byl Pavel Gábor.

Olomouc

* Od 1. září převzal Pavel Gábor, nový člen komunity, úvazek na Vyšší odborné škole sociální Caritas.

* Od 20. do 22. září proběhne v kostele Panny Marie Sněžné duchovní obnova pro vysokoškoláky.

* Renovace objektu nové rezidence na Křížkovského 4 rychle postupuje. Zahrada na parkánech je už hotová, práce v suterénu, přízemí a prvním patře budou dokončeny v nejbližších dnech, jen podkroví trochu zaostává. Nicméně je naděje, že po 15. říjnu se budeme moci nastěhovat.

Centrum Aletti

* V rámci zářijového týdne pro postgraduální studenty organizovaného v součinnosti Centra Aletti a Cyrilometodějské teologické fakulty budou mít přednášky P. Marko Rupnik a Michelina Tenace.

* 25. 9. bude mít P. Ambros v Praze přednášku na téma Rusko a nově se tvořící Evropa.

Romská pouť v Oseku do Duchcova

JUBILEA - JUBILEA - JUBILEA - JUBILEA

P. Josef Jeřábek	Hostýn	30. 10.	85 let
P. Jindřich Krink	Benešov	31. 10.	55 let
P. Vladimír Málek	Praha	12. 11.	35 let

UPŘÍMNĚ BĚLAHOPŘEJEME
